

ارتباط چالش‌ها و تفسیرها در تجارت الکترونیک با تکیه بر تعامل گمرک، فقه و حقوق

محمد رضا قاسمی^۱

سیده نازنین زهرا سال بهی^۲

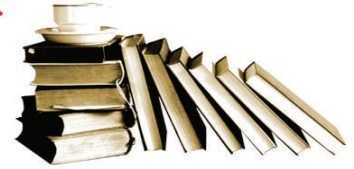
چکیده:

تجارت الکترونیک به عنوان یک صنعت رو به رشد، چالش‌های بسیاری را برای تعامل گمرک، فقه و حقوق ایجاد کرده است. یکی از این چالش‌ها، ارتباطات بین این سه حوزه است. در تعامل گمرک و تجارت الکترونیک، نیاز به هماهنگی و تفاهم بین قوانین و مقررات گمرکی و قوانین تجارت الکترونیکی وجود دارد. این موضوع، به تفسیر صحیح قوانین و مقررات در دو حوزه توسط حقوقدانان و فقها در تعامل گمرک و تجارت الکترونیک تبدیل می‌شود. در فقه و حقوق، تفسیر و تطبیق قوانین موجود با تجارت الکترونیکی چالش‌های خاصی را بوجود می‌آورد. مثلاً، تعیین صلاحیت قضایی در مورد تعاملات الکترونیکی، تعیین مفهوم عقد الکترونیکی و الزامات حقوقی آن، مسئله حفظ حریم خصوصی و امنیت اطلاعات در تجارت الکترونیکی و غیره. علاوه بر این، ارتباطات بین قوانین و مقررات گمرکی و تجارت الکترونیکی نیز چالش‌ها را به همراه دارد. برای مثال، تعیین روش‌های احراز هویت و تأیید الکترونیکی در تجارت الکترونیکی، مسئله محاسبه و تعیین مالیات و عوارض گمرکی برای کالاهای الکترونیکی و نحوه اجرای آن‌ها و غیره. در نهایت، تفسیر درست قوانین و مقررات و تعامل مؤثر بین حقوقدانان، فقها و مسئولان گمرکی در تجارت الکترونیکی، برای حفظ منافع و حقوق تمامی افراد و ارائه پاسخ‌های مناسب به چالش‌های این حوزه بسیار حیاتی است.

کلید واژه‌ها: گمرک، تجارت الکترونیک، فقه، حقوق اسلامی

۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی (تجارت الکترونیک)، گروه مدیریت بازرگانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زرقان، زرقان، ایران: mr.ghasemi1377@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی (بازاریابی)، گروه مدیریت بازرگانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زرقان، زرقان، ایران: nazaninzahra.h1394@gmail.com

مقدمه:

تجارت الکترونیک، به عنوان یکی از پدیده‌های رو به رشد در دنیای امروز، چالش‌های فراوانی را برای تعامل گمرک، فقه و حقوق به همراه داشته است. این صنعت، با توجه به رشد فناوری و انتقال عمده فعالیت‌های تجاری به فضای مجازی، نیازمندی‌های ویژه‌ای را برای تعامل بین این سه حوزه ایجاد کرده است. در این میان، ارتباطات بین گمرک، فقه و حقوق در قالب تفسیر قوانین و مقررات، رویکردها و الگوهای مشترک و تعیین صلاحیت‌ها و تعهدات حقوقی بسیار حائز اهمیت است. در این مقاله، به بررسی چالش‌ها و تفسیرهای مرتبط با تجارت الکترونیک و تعامل گمرک، فقه و حقوق پرداخته می‌شود. از جمله موضوعات مورد بحث در این زمینه می‌توان به تعیین صلاحیت قضایی در مورد تعاملات الکترونیکی، تعریف و حقوق قانونی عقد الکترونیکی، حفظ حریم خصوصی و امنیت اطلاعات در تجارت الکترونیکی، الزامات گمرکی و مالیاتی در تجارت الکترونیک و سایر مسائل مرتبط اشاره کرد.

با توجه به اهمیت تفسیر صحیح و تعامل هماهنگ بین این سه حوزه، مطالعه و بررسی این چالش‌ها و تفسیرها در تجارت الکترونیک بسیار ضروری است. این تحقیق، به منظور حفظ منافع و حقوق تمامی افراد و ارائه راهکارهای مناسب در مواجهه با چالش‌های قانونی و عملیاتی این حوزه، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

تجارت الکترونیک

تجارت الکترونیک که به خرید و فروش کالا و خدمات از طریق اینترنت اشاره دارد، به بخشی جدایی ناپذیر از دنیای مدرن تبدیل شده است. این انقلابی در نحوه عملکرد کسب و کارها ایجاد کرده است و تأثیر قابل توجهی بر گمرکات و سیستم‌های قانونی داشته است (ریزالدی و همکاران، ۲۰۲۱).

یکی از راه‌های کلیدی که تجارت الکترونیک بر تغییرات آداب و رسوم و نظام‌های حقوقی تأثیر می‌گذارد، تسهیل تجارت بین‌المللی است. تجارت الکترونیکی، تجارت بین‌المللی را برای کسب‌وکارها آسان‌تر کرده است و به آن‌ها امکان دسترسی به مشتریان در کشورهای مختلف را می‌دهد. این امر منجر به افزایش حجم تجارت بین‌المللی شده و تغییراتی را در رویه‌های گمرکی برای انطباق با تعداد فزاینده محموله‌های کم ارزش ضروری کرده است (ریزالدی و همکاران، ۲۰۲۱).

علاوه بر این، تجارت الکترونیک همچنین منجر به تغییراتی در سیستم‌های گمرکی برای اطمینان از انطباق با مقررات تجارت شده است. مقامات گمرکی نقش مهمی در تأیید صحت اطلاعات ارائه شده توسط پلتفرم‌های تجارت الکترونیک و فروشندگان، ارزیابی عوارض و مالیات‌های قابل اعمال و جلوگیری از قاچاق کالاهای ممنوعه یا غیرقانونی دارند. رشد سریع تجارت الکترونیک سیستم‌های گمرکی را ملزم به انطباق و پیاده‌سازی فناوری‌های جدید برای رسیدگی به پیچیدگی روزافزون

اظهارنامه‌های گمرکی کرده است (ریزالدی و همکاران، ۲۰۲۱).

همچنان نیز، تجارت الکترونیک با ضرورت تدوین مقررات و قوانین مختص معاملات آنلاین، بر سیستم‌های حقوقی تأثیر گذاشته است. مسائلی مانند حمایت از مصرف کننده، حریم خصوصی، حقوق مالکیت معنوی و امنیت سایبری در زمینه تجارت الکترونیک اهمیت فزاینده‌ای پیدا کرده‌اند. چارچوب‌های قانونی برای رسیدگی به این مسائل و ارائه یک محیط امن و قابل اعتماد برای تراکنش‌های آنلاین ایجاد شده است (پی یوان، ۲۰۲۱).

بعلاوه، تجارت الکترونیک بر نحوه رسیدگی سیستم‌های حقوقی به اختلافات و اجرای قراردادهای نیز تأثیر گذاشته است. مکانیسم‌های حل اختلاف آنلاین برای ارائه راه حل‌های کارآمد و مقرون به صرفه برای حل تعارضات ناشی از معاملات تجارت الکترونیکی توسعه یافته‌اند. علاوه بر این، امضاهای الکترونیکی و قراردادهای دیجیتال به رسمیت شناخته شده و اعتبار قانونی به دست آورده‌اند و کسب و کارها را قادر می‌سازند تا به صورت الکترونیکی قراردادهای را منعقد کنند (پی یوان، ۲۰۲۱). به طور کلی، تجارت الکترونیک، تأثیر عمیقی بر گمرکات و سیستم‌های حقوقی داشته است. این امر نیاز به تغییراتی در رویه‌های گمرکی برای انطباق با حجم فزاینده تجارت بین‌المللی داشته و منجر به تدوین مقررات و قوانین ویژه معاملات آنلاین شده است. تجارت الکترونیک همچنین بر نحوه رسیدگی سیستم‌های حقوقی به اختلافات و اجرای قراردادهای تأثیر گذاشته و مکانیسم‌های جدیدی را برای حل و فصل و به رسمیت شناختن قراردادهای الکترونیکی ارائه می‌کند. (ریزالدی و همکاران، ۲۰۲۱؛ پی یوان، ۲۰۲۱). همانطور که تجارت الکترونیک به تکامل خود ادامه می‌دهد، آداب و رسوم و سیستم‌های حقوقی باید برای مقابله با چالش‌ها و فرصت‌های ارائه‌شده توسط این بازار دیجیتال، تطبیق و توسعه بیشتری پیدا کنند (پاریش و همکاران، ۲۰۲۰).

سیستم‌های گمرکی در تجارت الکترونیک

سیستم‌های گمرکی نقش مهمی در فرآیند تجارت الکترونیکی، به ویژه در تجارت الکترونیکی فرامرزی ایفا می‌کنند. تجارت الکترونیک فرامرزی شامل تجارت و مبادلات بین‌المللی است که به جابجایی کالا در کشورهای مختلف و حوزه‌های قضایی گمرکی مربوطه نیاز دارد. سیستم‌های گمرکی مسئول تنظیم و تسهیل جریان کالاها، اطمینان از رعایت مقررات واردات و صادرات، و اخذ عوارض و مالیات‌های گمرکی هستند (لیو و همکاران، ۲۰۲۱). یکی از چالش‌های اصلی سازمان‌های گمرکی در زمینه تجارت الکترونیک، پیچیدگی مراحل ترخیص کالا از گمرک است. معاملات تجارت الکترونیک فرامرزی اغلب شامل چندین طرف از جمله خرده فروشان آنلاین، ارائه دهندگان تدارکات و مقامات گمرکی است. فواصل طولانی‌تر در معاملات برون مرزی می‌تواند منجر به زمان تحویل طولانی‌تر شود که می‌تواند بر رضایت مشتری تأثیر بگذارد. علاوه بر

این، فرآیندهای ترخیص کالا از گمرک می تواند زمان بر و دست و پا گیر باشد، به خصوص زمانی که با حجم زیادی از محموله های کم ارزش سروکار داریم. این می تواند منجر به تاخیر و افزایش هزینه ها برای کسب و کار و مصرف کنندگان شود (لیو و همکاران، ۲۰۲۱). یکی دیگر از چالش های سازمان های گمرکی در زمینه تجارت الکترونیک، نیاز به مقابله با فرهنگ های متنوع و ویژگی های محلی است. کشورهای مختلف مقررات، رویه های گمرکی و ترجیحات مصرف کننده متفاوتی دارند. سازمان های گمرکی باید فرآیندها و سیستم های خود را برای انطباق با این تفاوت ها و تضمین تراکنش های بین مرزی روان تطبیق دهند. به عنوان مثال، سطح خدمات مورد انتظار و تمایل به بازگشت کالا ممکن است در فرهنگ های مختلف متفاوت باشد، که می تواند بر مدیریت لجستیک و رضایت مشتری تأثیر بگذارد (لیو و همکاران، ۲۰۲۱). با وجود این چالش ها، تجارت الکترونیک مزایای متعددی را نیز برای سازمان های گمرکی به همراه دارد. تجارت الکترونیک می تواند فرآیندهای گمرکی را ساده و خودکار کند، کاغذبازی و مداخلات دستی را کاهش دهد. تبادل الکترونیکی داده ها و پلتفرم های آنلاین می تواند تبادل اطلاعات بین مشاغل و مقامات گمرکی را تسهیل کند و کارایی و دقت روش های ترخیص کالا از گمرک را بهبود بخشد. تجارت الکترونیک همچنین می تواند رویکردهای مبتنی بر ریسک را برای کنترل گمرکی فعال کند و به مقامات گمرکی اجازه دهد منابع خود را روی محموله های پرخطر متمرکز کنند و در عین حال ترخیص محموله های کم خطر را تسهیل کنند (لیو و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این، تجارت الکترونیک می تواند به نوسازی و تحول دیجیتال سازمان های گمرکی کمک کند. استفاده از فناوری های پیشرفته مانند هوش مصنوعی، بلاک چین و تجزیه و تحلیل داده های بزرگ می تواند کارایی، شفافیت و امنیت عملیات گمرکی را افزایش دهد. این فناوری ها می توانند ردیابی و نظارت در زمان واقعی محموله ها، احراز هویت دیجیتال امن اسناد تجاری، و ارزیابی ریسک و هدف گیری مبتنی بر داده را فعال کنند (چاولا و کومار، ۲۰۲۱). در نتیجه، سیستم های گمرکی با تنظیم جریان کالا و اطمینان از رعایت مقررات واردات و صادرات، نقش مهمی در تسهیل تجارت الکترونیکی فرامرزی ایفا می کنند. با این حال، سازمان های گمرکی از نظر پیچیدگی ترخیص کالا از گمرک و برخورد با فرهنگ های متنوع با چالش هایی مواجه هستند. با این وجود، تجارت الکترونیک مزایایی را نیز برای سازمان های گمرکی به همراه دارد، از جمله فرآیندهای ساده، اتوماسیون، رویکردهای مبتنی بر ریسک و فرصت هایی برای تحول دیجیتال. برای درک کامل مزایای تجارت الکترونیک، سازمان های گمرکی باید فرآیندها و سیستم های خود را با محیط دیجیتال تطبیق دهند و از فناوری های پیشرفته استفاده کنند.

تطبیق مقررات گمرکی با مفاهیم حقوقی و فقهی در تجارت الکترونیک برای اطمینان از یک محیط تجارت آنلاین صاف و منطبق ضروری است. تعامل بین این دو زمینه را می توان از طریق موارد و مثال های عملی نشان داد. یکی از نمونه های

تعامل بین مقررات گمرکی و مفاهیم حقوقی در تجارت الکترونیک، در نظر گرفتن ارزش درک شده مشتری در رفتار خرید آنلاین است. ارزش درک شده مشتری به ارزیابی مشتری از مزایا و هزینه‌های مرتبط با یک محصول یا خدمات اشاره دارد (چانگ، ۲۰۱۱). در زمینه تجارت الکترونیک، ارزش درک شده مشتری می‌تواند تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله کیفیت خدمات الکترونیکی مانند طراحی وب سایت، قابلیت اطمینان، امنیت و خدمات مشتری قرار گیرد (چانگ، ۲۰۱۱). مقررات گمرکی باید این عوامل را در نظر بگیرند تا اطمینان حاصل شود که تجربه خرید آنلاین انتظارات مشتریان را برآورده می‌کند و رضایت و وفاداری مشتری را ارتقا می‌دهد (چانگ، ۲۰۱۱). به عنوان مثال، در مرحله پیش خرید، مقررات گمرکی می‌تواند بر اطمینان از حفظ کیفیت خدمات الکترونیکی در سطح بالا تمرکز کند. این می‌تواند شامل مقررات مربوط به طراحی وب سایت باشد و اطمینان حاصل کند که خرده فروشان آنلاین یک پلت فرم کاربر پسند و ایمن را برای مشتریان فراهم می‌کنند تا خریدهای خود را انجام دهند (چانگ، ۲۰۱۱). با پرداختن به عوامل احساسی مانند رضایت مشتری، مقررات گمرکی می‌تواند به ایجاد اعتماد و اطمینان در فرآیند خرید آنلاین کمک کند (چانگ، ۲۰۱۱). مثال دیگر در نظر گرفتن مسائل قضایی در تجارت الکترونیک است. توسعه تمدن فناوری چالش‌های جدیدی را از نظر چارچوب‌های قانونی و قضایی ایجاد کرده است (کوتکوفسکی، ۲۰۱۸). اصل سرزمینی سنتی ممکن است برای پرداختن به پیچیدگی‌های تراکنش‌های آنلاین که از مرزهای ملی فراتر می‌روند کافی نباشد (۲۰۱۷ اسوانسون). بنابراین، مفاهیم حقوقی و فقهی نیاز به تطبیق با محیط دیجیتال و ارائه رهنمودهای روشن در مورد مسائل قضایی در تجارت الکترونیک دارند. این می‌تواند شامل توسعه چارچوب‌های جدید، مانند حوزه قضایی تحقیق، برای رسیدگی به چالش‌های ناشی از اینترنت باشد (۲۰۱۷ اسوانسون). علاوه بر این، تفاوت‌های جنسیتی در رفتار مصرف کننده آنلاین نیز می‌تواند تعامل بین مقررات گمرکی و مفاهیم حقوقی را برجسته کند. تحقیقات نشان داده است که تفاوت‌های جنسیتی قابل توجهی در تأثیر کیفیت خدمات بر رضایت و وفاداری مشتری در یک محیط الکترونیکی وجود دارد (وانگ و کیم، ۲۰۱۹). مقررات گمرکی باید این تفاوت‌های جنسیتی را در نظر بگیرند و اطمینان حاصل کنند که تجربه خرید آنلاین مطابق با نیازها و ترجیحات بخش‌های مختلف مشتریان است. این می‌تواند شامل مقررات مربوط به استراتژی‌های بازاریابی شخصی و تجارب مشتری متناسب باشد (وانگ و کیم، ۲۰۱۹). در پایان، انطباق مقررات گمرکی با مفاهیم حقوقی و فقهی در تجارت الکترونیک برای ایجاد یک محیط تجارت آنلاین مطلوب و منطبق بسیار حیاتی است. موارد و مثال‌های عملی، مانند در نظر گرفتن ارزش درک شده مشتری، مسائل قضایی، و تفاوت‌های جنسیتی در رفتار مصرف کننده آنلاین، تعامل بین این دو زمینه را نشان می‌دهد. با پرداختن به این عوامل، مقررات گمرکی می‌تواند به افزایش رضایت مشتری، ارتقای اعتماد و اطمینان در معاملات آنلاین و اطمینان از رعایت الزامات قانونی کمک کند.

انواع سیستم های گمرکی

سیستم های گمرکی به فرآیندها و رویه هایی اطلاق می شود که توسط دولت ها برای تنظیم جابجایی کالا و افراد در سراسر مرزهای بین المللی اجرا می شود. این سیستم ها نقش مهمی در تسهیل تجارت، اطمینان از انطباق با مقررات و جمع آوری درآمد برای دولت ایفا می کنند (ولف و سوکول، ۲۰۰۵).

انواع مختلفی از سیستم های گمرکی وجود دارد که هر کدام ویژگی ها و تعاریف خاص خود را دارند. یک نوع رایج، سیستم گمرکی مبتنی بر ریسک است که بر شناسایی و هدف قرار دادن محموله ها یا افراد پرخطر برای بازرسی و مداخله تمرکز دارد. این رویکرد به مقامات گمرکی اجازه می دهد تا منابع محدود خود را به طور موثرتر و کارآمدتر تخصیص دهند (ولف و سوکول، ۲۰۰۵).

نوع دیگری از سیستم گمرکی، سیستم گمرکی خودکار است که از فناوری های پیشرفته ای مانند تبادل الکترونیکی داده ها (EDI)، الگوریتم های ارزیابی ریسک و فرآیندهای ترخیص خودکار استفاده می کند. هدف این سیستم ها ساده سازی و تسریع فرآیند ترخیص کالا از گمرک با کاهش کاغذبازی، افزایش دقت داده ها و بهبود کارایی کلی است (ولف و سوکول، ۲۰۰۵).

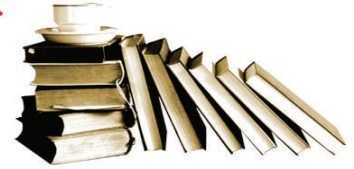
علاوه بر این، سیستم های گمرکی بر اساس استانداردها و موافقت نامه های بین المللی هستند، مانند سیستم هماهنگ سازمان جهانی گمرک (WCO) و موافقت نامه سازمان تجارت جهانی (WTO) در مورد تسهیل تجارت. این سیستم ها چارچوب مشترکی را برای طبقه بندی کالاها، تعیین عوارض گمرکی و ساده سازی رویه های گمرکی فراهم می کنند و در نتیجه تجارت بین المللی را ارتقا می دهند و موانع ورود را کاهش می دهند (ولف و سوکول، ۲۰۰۵).

سیستم های طبقه بندی هتل ها را میتوان نوعی سیستم گمرکی نیز در نظر گرفت، زیرا شامل طبقه بندی و استانداردسازی هتل ها بر اساس معیارهای خاصی است. هدف این سیستم ها ارائه اطلاعاتی در مورد کیفیت و امکانات هتل ها به مصرف کنندگان است و به آنها امکان می دهد در هنگام انتخاب مکان های اقامتی تصمیمات آگاهانه بگیرند (مارتین و فونتس، ۲۰۱۶).

در نتیجه، سیستم های گمرکی شامل طیف وسیعی از رویکردها و روش های مورد استفاده دولت ها و صنایع برای تنظیم و تسهیل تجارت و سفر بین المللی است. این سیستم ها می توانند مبتنی بر ریسک، خودکار، بر اساس استانداردهای بین المللی یا متمرکز بر صنایع خاصی مانند بخش هتلداری باشند. با پیاده سازی سیستم های گمرکی مؤثر، کشورها می توانند تسهیل تجارت را افزایش دهند، از تبعیت از مقررات اطمینان حاصل کنند و رشد اقتصادی را ارتقا دهند (ولف و سوکول، ۲۰۰۵؛ مارتین و فونتس، ۲۰۱۶).

فقه و حقوق و رابطه ای آن با تجارت الکترونیک

رابطه بین عرف، فقه و حقوق در زمینه تجارت الکترونیک از اهمیت بالایی برخوردار است. آداب و رسوم به اعمال اجتماعی و فرهنگی اشاره دارد که بر رفتار و تعاملات درون یک جامعه یا جامعه خاص حاکم است. از سوی دیگر فقه به فلسفه، نظریه

و مطالعه حقوق اشاره دارد. قانون در زمینه تجارت الکترونیک به چارچوب قانونی و مقررات حاکم بر معاملات و فعالیت‌های آنلاین اشاره دارد.

در زمینه تجارت الکترونیک، رابطه بین عرف، فقه و قانون نقش مهمی در شکل‌دهی رفتار و تعاملات مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارهای آنلاین دارد. رویه‌ها و هنجارهای مرسوم بر انتظارات و ترجیحات مصرف‌کنندگان آنلاین تأثیر می‌گذارند، در حالی که فقه، پایه‌های نظری را برای توسعه و تفسیر قوانین مرتبط با تجارت الکترونیک فراهم می‌کند. قانون به نوبه خود چارچوب قانونی را فراهم می‌کند که در آن فعالیت‌های تجارت الکترونیکی انجام می‌شود و اختلافات حل می‌شود.

تحقیقات نشان داده است که رابطه بین عرف، فقه و حقوق در تجارت الکترونیک پیچیده و چندوجهی است. به عنوان مثال، مطالعه‌ای توسط چانگ (۲۰۱۱) تأثیر کیفیت خدمات الکترونیکی، ارزش درک شده مشتری و رضایت مشتری را بر وفاداری مشتری در یک محیط خرید آنلاین بررسی کرد. این مطالعه نشان داد که کیفیت خدمات الکترونیکی و ارزش درک شده مشتری بر رضایت مشتری تأثیر می‌گذارد که به نوبه خود بر وفاداری مشتری تأثیر می‌گذارد. این تحقیق اهمیت هر دو عامل منطقی مانند ارزش درک شده توسط مشتری و عوامل عاطفی مانند رضایت مشتری را در شکل دادن به وفاداری مشتری در تجارت الکترونیک برجسته می‌کند.

علاوه بر این، مطالعه چانگ (۲۰۱۱) همچنین نشان داد که رضایت مشتری مهم‌ترین عامل مؤثر بر وفاداری مشتری در تجارت الکترونیک است. این یافته بر اهمیت ارائه خدمات الکترونیکی با کیفیت بالا و اطمینان از رضایت مشتری برای تقویت وفاداری مشتری در فرآیند خرید آنلاین تأکید می‌کند.

علاوه بر درک عواملی که بر وفاداری مشتری در تجارت الکترونیک تأثیر می‌گذارند، توجه به جنبه‌های قانونی انجام معاملات آنلاین نیز مهم است. مطالعه مسعود و جاویرا (۲۰۲۱) به بررسی مسائل حقوقی در اجرای تجارت الکترونیک در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس از دیدگاه مدیران مالی پرداخت. این مطالعه تقسیم بین اجرای قانون سنتی و اجرای قانون جایگزین را در زمینه تجارت الکترونیک برجسته کرد. اجرای قانون سنتی شامل مجازات‌هایی است که از طریق قوه قضاییه بر مجرم اصلی اعمال می‌شود، در حالی که اجرای قانون جایگزین شامل مجازات‌های دیگری مانند تحمیل مسئولیت تضامنی بر واسطه‌ها و استفاده از اقدامات فنی است. این تحقیق بر اهمیت در نظر گرفتن چارچوب‌های قانونی و مکانیسم‌های اجرایی در حصول اطمینان از عملکرد روان فعالیت‌های تجارت الکترونیک تأکید می‌کند.

در خاتمه، رابطه بین عرف، فقه و حقوق در تجارت الکترونیک از اهمیت بالایی برخوردار است. درک و همسویی با آداب و رسوم و شیوه‌های فرهنگی، ضمن در نظر گرفتن چارچوب قانونی و مقررات، برای ایجاد اعتماد، اطمینان از رضایت مشتری

و تقویت وفاداری مشتری در فرآیند خرید آنلاین بسیار مهم است. با شناخت تأثیر متقابل بین آداب و رسوم، رویه قضایی و قانون، کسب و کارها می‌توانند چشم انداز پیچیده تجارت الکترونیک را طی کنند و تجربه خرید آنلاین مثبت و منطبق بر قانون را برای مصرف کنندگان فراهم کنند.

فقه و حقوق اسلامی نقش بسزایی در شکل‌گیری نظرات و دیدگاه‌ها در مورد تجارت الکترونیکی و مسائل مربوط به آن در چارچوب اسلامی ایفا می‌کند. فقه اسلامی که به عنوان فقه نیز شناخته می‌شود، به اصول و قواعدی اطلاق می‌شود که برگرفته از تفسیر منابع اسلامی از جمله قرآن و حدیث توسط فقهای واجد شرایط است. این اصول مسلمانان را در زندگی روزمره از جمله فعالیت‌های اقتصادی آنها مانند تجارت الکترونیک راهنمایی می‌کند.

در فقه اسلامی، ظرفیت تصمیم‌گیری و اقدام ضروری تلقی می‌شود (سیف‌الدین و همکاران، ۲۰۲۱). توانایی شناختی یک فرد، پایه و اساس ظرفیت آنها برای تصمیم‌گیری و مشارکت در تلاش‌هایی است که منافع آنها را برآورده می‌کند و از آسیب محافظت می‌کند (سیف‌الدین و همکاران، ۲۰۲۱). این اصل بر این باور استوار است که افراد شایسته و باهوش قادر به انتخاب آگاهانه در معاملات اقتصادی خود، از جمله مواردی که از طریق بسترهای الکترونیکی انجام می‌شوند، هستند.

فقهای اسلامی در مورد تجارت الکترونیک و مسائل مربوط به آن نظرات و دیدگاه‌های مختلفی را بیان کرده‌اند. به عنوان مثال، در مصر، هیچ رسمی به رسمیت شناختن نقش رسمی برای فقهای اسلامی در مسائل فقهی اسلامی وجود ندارد (الواده، ۲۰۱۷) با این حال، تلاش‌هایی برای مشارکت دادن فقهای اسلامی در وظایف قانون‌گذاری، مانند ایجاد کمیته‌هایی متشکل از فقها یا الحاق آنها به قوه مقننه، صورت گرفته است (الواده، ۲۰۱۷). این تلاش‌ها نشان‌دهنده شناخت تخصص فقهای اسلامی در تفسیر مبانی اسلامی و سهم بالقوه آنها در شکل‌دادن به قوانین و مقررات مربوط به تجارت الکترونیک است.

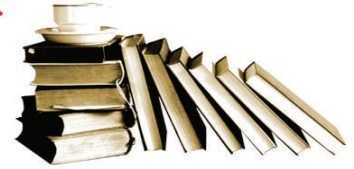
سفارشی‌سازی یکی از جنبه‌های مهم تجارت الکترونیک است و در چارچوب فقه اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است. ارتباطات سفارشی شده، مانند ایمیل‌های شخصی‌سازی شده، پتانسیل کاهش بار اطلاعاتی و کمک به تصمیم‌گیری مشتری را دارند (انصاری و ملا، ۲۰۰۳). در چارچوب اسلامی، سفارشی‌سازی را می‌توان با ارائه محصولات و خدمات بسیار مرتبط که نیازها و ترجیحات فردی مشتریان را برآورده می‌کند، با اصول فقه اسلامی همسو کرد (انصاری و ملا، ۲۰۰۳). این رویکرد می‌تواند به ایجاد روابط پایدار با مشتری بر اساس اعتماد و رضایت کمک کند.

علاوه بر این، فقه اسلامی به طور مکرر در مطالعه حقوق خانواده اسلامی برای رسیدگی به مشکلات اجتماعی و ایجاد اطمینان حقوقی مورد استفاده قرار می‌گیرد (رسکیانی و همکاران، ۲۰۲۲). این نشان‌دهنده سازگاری فقه اسلامی با مسائل معاصر، از جمله مسائل مربوط به تجارت الکترونیک است. حقوقدانان اسلامی می‌توانند دانش و تخصص خود را برای رسیدگی به

چالش‌های نوظهور و ارائه راهنمایی در مورد موضوعاتی مانند معاملات آنلاین، حمایت از مصرف کننده و ملاحظات اخلاقی در تجارت الکترونیکی به کار گیرند.

تطبيق مقررات گمرکی با مفاهیم حقوقی و فقهی در تجارت الکترونیک مستلزم شناخت همه جانبه هر دو حوزه و تعامل آنهاست مقررات گمرکی نقش مهمی در تسهیل تجارت بین‌المللی و تضمین رعایت الزامات قانونی ایفا می‌کند، در حالی که مفاهیم حقوقی و فقهی چارچوبی را برای حاکمیت بر فعالیت‌های تجارت الکترونیک فراهم می‌کنند. کشورها می‌توانند با همسویی مقررات گمرکی با اصول حقوقی و فقهی، ضمن حفظ حقوق مصرف کننده و تضمین رقابت عادلانه، محیطی مساعد برای رشد تجارت الکترونیک ایجاد کنند. یکی از نمونه‌های تعامل بین مقررات گمرکی و مفاهیم حقوقی در تجارت الکترونیک، احراز هویت امضای الکترونیکی در معاملات آنلاین است. تجارت الکترونیکی به شدت بر ارتباطات و اسناد الکترونیکی، از جمله قراردادها و توافقات، متکی است. برای اطمینان از اعتبار و قابل اجرا بودن این اسناد الکترونیکی، مقررات گمرکی باید امضاهای الکترونیکی را به عنوان الزام آور قانونی به رسمیت بشناسد و بپذیرد. این امر مستلزم همسویی مقررات گمرکی با چارچوب‌های قانونی است که بر امضای الکترونیکی حاکم است، مانند استفاده از گواهی‌های دیجیتال و فناوری‌های رمزگذاری (طنطاوی، ۲۰۲۲). مورد عملی دیگر، تنظیم جریان داده‌های فرامرزی در تجارت الکترونیک است. با جهانی شدن روزافزون تجارت الکترونیک، انتقال داده‌های شخصی و حساس در سراسر مرزها به یک موضوع حیاتی تبدیل شده است. مقررات گمرکی باید به مفاهیم حقوقی و فقهی مرتبط با حفاظت از داده‌ها و حریم خصوصی، مانند اطمینان از انطباق با استانداردهای بین‌المللی حفاظت از داده‌ها و ایجاد مکانیسم‌هایی برای انتقال امن داده‌ها بپردازد. این امر می‌تواند از طریق تصویب قوانین حفاظت از داده‌ها و اجرای قراردادهای انتقال داده‌های فرامرزی محقق شود (۲۰۲۲ دوان و همکاران) علاوه بر این، مقررات گمرکی باید مفاهیم حقوقی و فقهی مرتبط با حمایت از مصرف کننده در تجارت الکترونیک را در نظر بگیرد. مصرف کنندگان آنلاین در برابر خطرات مختلفی از جمله کلاهبرداری، محصولات تقلبی و شیوه‌های تجاری ناعادلانه آسیب‌پذیر هستند. مقررات گمرکی می‌تواند مقررات قانونی را در برگیرد که از حقوق مصرف کنندگان محافظت می‌کند، مانند الزام برچسب گذاری واضح و دقیق محصول، ایجاد مکانیسم‌هایی برای حل اختلاف، و اعمال مجازات برای عدم رعایت قوانین حمایت از مصرف کننده. کشورها می‌توانند با همسو کردن مقررات گمرکی با اصول حقوقی و فقهی حمایت از مصرف کننده، اعتماد و اطمینان مصرف کننده را در تجارت الکترونیک افزایش دهند (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۰). در پایان، تطبيق مقررات گمرکی با مفاهیم حقوقی و فقهی در تجارت الکترونیکی برای ایجاد فضای حمایتی برای تجارت آنلاین ضروری است. کشورها با همسو کردن مقررات گمرکی با چارچوب‌های قانونی حاکم بر امضای الکترونیکی، جریان‌های داده‌های فرامرزی و حمایت

از مصرف‌کننده، می‌توانند رشد تجارت الکترونیک را در عین حصول اطمینان از انطباق با الزامات قانونی و حفاظت از حقوق مصرف‌کننده ارتقا دهند. این امر مستلزم درک جامع قوانین گمرکی و مفاهیم حقوقی و فقهی و همچنین هماهنگی مؤثر بین دینفعان مربوطه از جمله مقامات گمرکی، کارشناسان حقوقی و فعالان صنعت تجارت الکترونیک است.

اهمیت تعامل و رابطه بین فقه و حقوق با تجارت الکترونیک

تعامل بین عرف، فقه و حقوق در تجارت الکترونیک از اهمیت بالایی برخوردار است. آداب و رسوم به اعمال و رفتارهایی اطلاق می‌شود که معمولاً در یک جامعه یا جامعه خاص دنبال می‌شود (دبا، ۲۰۱۰). از سوی دیگر فقه به فلسفه یا نظریه حقوق اشاره دارد (دبا، ۲۰۱۰). قانون، در زمینه تجارت الکترونیک، قوانین و مقررات قانونی را در بر می‌گیرد که بر معاملات و فعالیت‌های آنلاین حاکم است (دبا، ۲۰۱۰). آداب و رسوم یک جامعه نقش بسزایی در شکل دادن به چارچوب قانونی تجارت الکترونیک دارد. جوامع مختلف ممکن است در مورد معاملات آنلاین، حریم خصوصی و حمایت از مصرف‌کننده آداب و رسوم و شیوه‌های متفاوتی داشته باشند. این آداب و رسوم می‌تواند بر توسعه قوانین و مقررات در تجارت الکترونیک تأثیر بگذارد (دبا، ۲۰۱۰). فقه شالوده نظری توسعه و تفسیر قوانین در تجارت الکترونیک را فراهم می‌کند. این به درک اصول و مفاهیمی که زیربنای چارچوب قانونی تجارت الکترونیک هستند کمک می‌کند. نظریه‌های فقهی، مانند پوزیتیویسم حقوقی یا حقوق طبیعی، می‌توانند تدوین و تفسیر قوانین در تجارت الکترونیک را راهنمایی کنند (دبا، ۲۰۱۰). همانطور که در تجارت الکترونیک اعمال می‌شود، چارچوب قانونی را ارائه می‌دهد که بر معاملات آنلاین، حمایت از مصرف‌کننده، حریم خصوصی، حقوق مالکیت معنوی و سایر موضوعات مرتبط حاکم است. این تضمین می‌کند که تجارت الکترونیک در چارچوب قانونی و نظارتی عمل می‌کند که از حقوق و منافع همه طرف‌های درگیر محافظت می‌کند. این قانون همچنین راهکارها و مکانیسم‌هایی را برای حل و فصل اختلافاتی که ممکن است در تجارت الکترونیک به وجود بیاید ارائه می‌کند (دبا، ۲۰۱۰). تعامل بین عرف، فقه و حقوق در تجارت الکترونیک فرآیندی پیچیده و پویا است. این امر مستلزم درک عمیق آداب و رسوم و شیوه‌های جوامع مختلف، مبانی نظری حقوق و واقعیت‌های عملی تجارت الکترونیک است. پژوهش‌های آتی در این زمینه باید بر بررسی تأثیر گمرک بر توسعه چارچوب‌های قانونی در تجارت الکترونیک، بررسی نقش رویه قضایی در شکل‌دهی به تفسیر و کاربرد قوانین و شناسایی بهترین شیوه‌ها و راهبردها برای هماهنگ کردن آداب و رسوم، فقه و حقوق متمرکز باشد. قانون در تجارت الکترونیک (دبا، ۲۰۱۰). در نتیجه، تعامل بین عرف، فقه و قانون در تجارت الکترونیک بسیار مهم است. آداب و رسوم بر توسعه قوانین تأثیر می‌گذارد، فقه پایه‌های نظری چارچوب‌های قانونی را فراهم می‌کند، و قانون بر معاملات و فعالیت‌های آنلاین حاکم است. تحقیقات آتی باید بر درک تأثیر آداب و رسوم، کاوش در نقش فقه، و شناسایی راهبردهایی برای هماهنگ کردن

آداب و رسوم، رویه قضایی و قانون در تجارت الکترونیک متمرکز شود

از طرفی رابطه بین عرف، فقه و حقوق در تجارت الکترونیک از اهمیت بالایی برخوردار است. آداب و رسوم به اعمال و رفتارهای سنتی اطلاق می شود که توسط یک گروه یا جامعه خاص دنبال می شود. از سوی دیگر، فقه، فلسفه یا نظریه حقوق است. قانون، در زمینه تجارت الکترونیک، به قوانین و مقررات حقوقی حاکم بر معاملات و فعالیت‌های آنلاین اشاره دارد. زبان نقش مهمی در رابطه بین قانون و آداب و رسوم در تجارت الکترونیک ایفا می کند. به گفته اسکیتوتی، (۲۰۲۱)، زبان از طریق ترجمه اغلب تنها راه دسترسی به قوانین خارجی کشورهای خارجی با زبان‌های مختلف است. این امر اهمیت زبان را در درک و بکارگیری قواعد حقوقی در معاملات تجارت الکترونیک فراموشی نشان می دهد. علاوه بر این، استفاده از زبان در اجرای قوانین حقوقی مکتوب و کمک به انتشار، تدوین و تکامل آنها ضروری است، (اسکیتوتی، ۲۰۲۱). در زمینه تجارت الکترونیک، زبان واضح و دقیق در پیش نویس و تفسیر قوانین حاکم بر معاملات آنلاین بسیار مهم است. این تضمین می کند که حقوق و تعهدات طرف‌های درگیر در تجارت الکترونیک به وضوح تعریف و درک شده است. فقه همچنین نقش مهمی در شکل دادن به رابطه بین عرف و قانون در تجارت الکترونیک ایفا می کند. به عنوان مثال، فقه درمانی بر تأثیرات روانی قانون، به ویژه آنهایی که به سلامت روان و عملکرد روانی مربوط می شوند، تمرکز دارد (ادواردز و هنسلی، ۲۰۰۱). در زمینه تجارت الکترونیک، این دیدگاه را می توان برای درک تأثیر قواعد حقوقی بر رفتار و رفاه افراد درگیر در معاملات آنلاین به کار برد. مدیریت مجرمان جنسی در تجارت الکترونیک نمونه‌ای از این است که چگونه فقه می تواند ارتباط بین عرف و قانون را اطلاع دهد. ادواردز و هنسلی (۲۰۰۱) استدلال می کنند که یک سیستم یا مدل عملکردی درک، که بر اساس چارچوب مفهومی فقه درمانی ساخته شده است، می تواند به ارزیابی کنترل و مدیریت مجرمان جنسی در تجارت الکترونیک کمک کند. این رویکرد تأثیرات روانی قانون را در نظر می گیرد و بر یکپارچگی جنبه‌های مختلف مشکل تأکید می کند. در نتیجه، رابطه بین عرف، فقه و قانون در تجارت الکترونیک برای تنظیم و مدیریت مؤثر معاملات آنلاین بسیار مهم است. زبان نقشی حیاتی در درک و بکارگیری قواعد حقوقی در تجارت الکترونیک فراموشی ایفا می کند، در حالی که فقه چارچوبی نظری برای ارزیابی تأثیر قانون بر افراد درگیر در معاملات آنلاین فراهم می کند. با در نظر گرفتن این عوامل، سیاست گذاران و قانون گذاران می توانند چارچوب‌های قانونی موثری را ایجاد کنند که از حقوق و منافع طرف های درگیر در تجارت الکترونیک محافظت کند.

نتیجه گیری

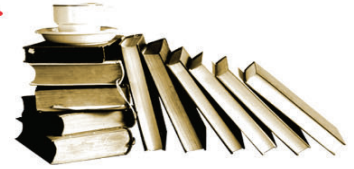
در پایان، فقه و حقوق اسلامی نقش مهمی در شکل‌دهی نظرات و دیدگاه‌ها در مورد تجارت الکترونیک در چارچوب اسلامی دارند. اصول برگرفته از منابع اسلامی مسلمانان را در فعالیت‌های اقتصادی خود از جمله تجارت الکترونیک راهنمایی می‌کند. فقهای اسلامی نظرات مختلفی در مورد تجارت الکترونیکی بیان کرده‌اند که تخصص آنها می‌تواند در تدوین قوانین و مقررات در این زمینه کمک شایانی کند. سفارشی‌سازی به‌عنوان یکی از جنبه‌های مهم تجارت الکترونیک، می‌تواند با اصول فقه اسلامی همسو شود تا تجربیات شخصی و مرتبط را برای مشتریان فراهم کند. در مجموع، فقه اسلامی چارچوبی را برای پرداختن به جنبه‌های اخلاقی، قانونی و عملی تجارت الکترونیک مطابق با اصول و ارزش‌های اسلامی فراهم می‌کند.

تجارت الکترونیک به‌عنوان یک روش نوین در خرید و فروش کالاها و خدمات، رو به افزایش است. اما این نوع تجارت با چالش‌هایی مانند مقررات گمرکی، تشخیص ارزش کالاها، تفسیر قوانین فقه و حقوق، و حفظ حریم خصوصی روبروست. برای بهتر کردن این تعاملات، نیازمند همکاری بین کشورها، تدوین سیاست‌ها و راهنماها، و استفاده از فناوری‌های نوین همچون هوش مصنوعی و بلاک‌چین هستیم. نتایج مطالعات نشان می‌دهد تحقق این هدف‌ها می‌تواند باعث توسعه و پیشرفت بهتر تجارت الکترونیک شود.

پیشنهاد می‌شود تا مطالعات آینده بیشتر در این حوزه، راهبردهایی برای بهبود فرآیندهای گمرکی، تفسیر دقیق قوانین فقه و حقوق، و حفظ حریم خصوصی کاربران را بررسی کنند. همچنین، مقایسه قوانین و رویکردهای فقهی و حقوقی مربوط به تجارت الکترونیک در کشورهای مختلف نیز ارزشمند است. این پژوهش‌ها می‌توانند به جامعه تحقیقاتی و صنعت در درک بهتر این حوزه و بالا بردن کیفیت تجارت الکترونیک کمک کنند.

در نهایت، تسهیل تعامل گمرک، فقه و حقوق با تجارت الکترونیک نه تنها به منافع تجاری و اقتصادی بین‌المللی کمک می‌کند، بلکه زمینه را برای رشد بیشتر این حوزه فراهم می‌کند و به توسعه سازمان‌ها و فعالان در این صنعت اجازه می‌دهد تا با چالش‌های مربوطه به بهترین شکلی مواجه شوند.

از این پس، در تحقیقات آینده، بهبود فرآیندهای گمرکی، تفسیر قوانین فقه و حقوق، و مسائل حفظ حریم خصوصی برای تجارت الکترونیک باید مورد توجه قرار گیرد تا بر توسعه و پیشرفت این صنعت مؤثر باشد.

منابع و مأخذ:

منابع فارسی:

- سرفرازی، مهرزاد، و معمارزاده طهران، غلامرضا. (۱۳۸۵). پارادیم تجارت الکترونیک؛ در عصر الکترونیک مشتریان مجازی. کنفرانس مدیریت و مهندسی صنایع غذایی.
- الهی، شعبان، و حسن زاده، علیرضا. (۱۳۸۶). بررسی نقش گمرک الکترونیکی در تسهیل صادرات. پژوهشنامه بازرگانی، ۱۱(۴۳).
- بختیاروند، مصطفی. (۱۳۸۲). چهارچوب تجارت الکترونیک. خبرنامه انفورماتیک، (۸۷).
- عباس نژاد، آتوسا. (۱۳۸۲). مشخصات تجارت الکترونیک. تدبیر، (۱۳۲).
- اعتمادیان، سجاد، و پرهیزگار، محمدمهدی. (۱۳۹۹). تحلیل تجارب پدیدار شناختی مدیریت استراتژیک در گمرک ایران. چشم انداز مدیریت بازرگانی (چشم انداز مدیریت (پیام مدیریت))، ۱۹(۴۴) (پیاپی ۷۷).
- بابانژاد، باقر، طاهری دمنه، محسن، شجاعی، سامره، و گرجی، محمدباقر. (۱۳۹۹). آینده نگاری سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران با رویکرد سناریونگاری. مدیریت سازمان های دولتی، ۹(۱) (پیاپی ۳۳)، ۱۲۳-۱۳۶.
- هادی پیکانی، مهربان، رشیدپور، علی، و اسعدی، محمود. (۱۳۹۹). شناسایی عوامل مؤثر بر اجرای خط مشی های عمومی گمرک جمهوری اسلامی ایران. مطالعات راهبردی ناجا، ۵(۱۷)، ۱۰۹-۱۴۶.

منابع لاتین:

- Chawla, N. and Kumar, B. (۲۰۲۱). E-commerce and consumer protection in india: the emerging trend. Journal of Business Ethics, ۱۸۰(۲), ۵۸۱-۶۰۴.
- Parishev, A., Hristovski, G., Jolakoski, P., & Stojkoski, V. (۲۰۲۰). E-commerce impact on economic growth.
- Peiyuan, L. (۲۰۲۱). Electronic commerce and its regulation in the european union and china. Laplage Em Revista, ۷(Extra-B), ۳۷-۴۶.
- Rizaldi, A., Madany, Z., & Madany, Z. (۲۰۲۱). Impact of e-commerce in industry. International Journal of Research and Applied Technology, ۱(۲), ۵۹-۶۴.
- Chang, H. (۲۰۱۱). The moderating effect of customer perceived value on online shopping behaviour. Online Information Review, ۳۵(۳), ۳۳۳-۳۵۹.
- Masood, O. and Javaria, K. (۲۰۲۱). Legal issues in implementing e-commerce in gcc countries from the perspective of financial managers. Jurnal Hukum Novelty, ۱۲(۰۱), ۱۴.
- Alaoudh, A. (۲۰۱۷). Ulama in islamic law-making and adjudication in contemporary egypt. Digest of Middle East Studies, ۲۷(۱), ۱۲۱-۱۴۳.
- nsari, A. and Mela, C. (۲۰۰۳). E-customization. Journal of Marketing Research, ۴۰(۲), ۱۳۱-۱۴۵.

- Chang, H. (۲۰۱۱). The moderating effect of customer perceived value on online shopping behaviour. *Online Information Review*, ۳۵(۳), ۳۳۳-۳۵۹.
- Reskiani, A., Tenrilawa, D., Aminuddin, A., & Subha, R. (۲۰۲۲). Konstruksi pemikiran pembaharuan hukum kewarisan islam di indonesia (studi yurisprudensi mahkamah agung). *Juris (Jurnal Ilmiah Syariah)*, ۲۱(۱), ۳۹.
- Saifuddeen, S., Rahman, N., Yusof, A., & Majid, W. (۲۰۲۱). Honouring wishes of patients: an islamic view on the implementation of the advance medical directive in malaysia. *Malaysian Journal of Medical Sciences*, ۲۸(۲), ۲۸-۳۸.
- Chawla, N. and Kumar, B. (۲۰۲۱). E-commerce and consumer protection in india: the emerging trend. *Journal of Business Ethics*, ۱۸۰(۲), ۵۸۱-۶۰۴.
- Liu, A., Shi, Y., Zhen, X., Wu, Y., & Wu, Y. (۲۰۲۱). Cross-border e-commerce development and challenges in china: a systematic literature review. *Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research*, ۱۷(۱), ۶۹-۸۸.
- Chang, H. (۲۰۱۱). The moderating effect of customer perceived value on online shopping behaviour. *Online Information Review*, ۳۵(۳), ۳۳۳-۳۵۹.
- Kotkowski, J. (۲۰۱۸). The legal concepts of online commerce. *Przegląd Prawniczy Uniwersytetu Im Adama Mickiewicza*, ۸.
- Svantesson, D. (۲۰۱۷). Solving the internet jurisdiction puzzle..
- Wang, W. and Kim, S. (۲۰۱۹). Lady first? the gender difference in the influence of service quality on online consumer behavior. *Nankai Business Review International*, ۱۰(۳), ۴۰۸-۴۲۸.
- Duan, Z., Romm, K., Henriksen, L., Schleicher, N., Johnson, T., Wagener, T., ... & Berg, C. (۲۰۲۲). The impact of recent tobacco regulations and covid-۱۹ restrictions and implications for future e-cigarette retail: perspectives from vape and vape-and-smoke shop merchants. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, ۱۹(۷), ۳۸۵۵.
- Zhang, T., Jahromi, M., Hua, N., & Lu, L. (۲۰۲۰). Engaging customers with hospitality brands in social commerce activities. *Journal of Hospitality and Tourism Technology*, ۱۱(۴), ۶۲۷-۶۴۲.
- طنطاوی، ش. (۲۰۲۲). التزامات مقدمی خدمات التوثيق في <https://doi.org/10.1108/jhtt-04-2019-0056>
- (۱) عقود التجاره الإلكترونيه. مجله كليه الدراسات الإسلاميه والعربيه للبنات بدمنهور, ۷, ۱۱۱۱-۱۱۴۰.
- Dabbah, M. (۲۰۱۰). International and comparative competition law..
- Edwards, W. and Hensley, C. (۲۰۰۱). Contextualizing sex offender management legislation and policy: evaluating the problem of latent consequences in community notification laws. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, ۴۵(۱), ۸۳-۱۰۱.
- Skytioti, S. (۲۰۲۱). Comparative law and language with reference to case law. *Studies in Logic Grammar and Rhetoric*, ۶۶(۱), ۱۰۵-۱۱۴.
- Martin-Fuentes, E. (۲۰۱۶). Are guests of the same opinion as the hotel star-rate classification system?. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, ۲۹, ۱۲۶-۱۳۴.
- Wulf, L. and Sokol, J. (۲۰۰۵). Customs modernization handbook..

Communication of challenges and interpretations in e-commerce relying on the interaction of customs, jurisprudence and law

Abstract:

E-commerce as a growing industry has created many challenges for the interaction of customs, jurisprudence and law. One of these challenges is the communication between these three areas. In the interaction of customs and e-commerce, there is a need for coordination and understanding between customs rules and regulations and e-commerce rules. This issue becomes the correct interpretation of laws and regulations in two areas by lawyers and jurists in the interaction of customs and electronic commerce. In jurisprudence and law, the interpretation and adaptation of existing laws to electronic commerce creates special challenges. For example, determining jurisdiction over electronic interactions, determining the concept of an electronic contract and its legal requirements, the issue of privacy and information security in electronic commerce, etc. In addition, communication between customs laws and regulations and e-commerce also brings challenges. For example, determining the methods of electronic authentication and verification in electronic commerce, the issue of calculating and determining taxes and customs duties for electronic goods and how to implement them, etc. Finally, the correct interpretation of laws and regulations and effective interaction between lawyers, jurists and customs officials in e-commerce is very vital to protect the interests and rights of all people and to provide appropriate answers to the challenges of this field.

Keywords: customs, e-commerce, jurisprudence, Islamic law